

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mește.— Manuscrisuri nu se
retrimite.

INSERATE
Se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nar. Augenthal & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învală.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 8 f. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 58.

Brașov, Miercuri 14 (27) Martie.

1901.

Propagandă electorală.

O scire laconică, ce o primirăm din Bihor și pe care o publicăm mai jos, ne semnalază, că contrarii noștri au început să pună în lucrare planurile și uneltirile lor electorale printre Români.

El semnificativ, că acea scire ne vine dintr'un comitat dela marginea, ce desparte elementul nostru de cel maghiar, un comitat, care a jucat și pare a fi destinat să mai jöce încă de aci încolo un rol fatal în cestiunea politică națională, ce divisează elementul domnitor de celelalte naționalități.

Spre a înțelege acest lucru ajunge să spunem, că amintitul comitat este cetățuia electorală a tiszaiștilor, că de aici a pornit stăpânirea și influența acestei familii, care până acum a fost sufletul clicei dela putere.

Fără 'ndoială, că rolul principal în propaganda electorală îl vor avea în Bihor și la viitoare alegeri dietale tiszaiștii, și scim prea bine cum și-au pregătit ei terenul pentru o înfrățire în stil mare cu Români, de când cu îmbrățișările și sêrutările schimbate la vestitul prânz dat de episcopul Goldiș la Arad, în vara anului 1899. Urmările se vor arăta acum în Bihor ca și în alte părți, când contele Stefan Tisza va cere să se dea botezul de foc „frățietății“ proclamate atunci.

Dér mai este și alt factor, care paralel cu tiszaiștii lucrăză în ascuns pentru a prinde în laț pe alegătorii români și a-i exploata în propriul său interes. Încă din vara anului trecut am semnalat uneltirile celor din partida populară maghiară în direcțiunea acésta. Am arătat cum însuși unul din conducătorii partidei, abatele Molnar, a colindat prin ținuturile locuite de Români, d. e. prin comitatul Sătmarului, făcând propagandă în deosebi printre

preoțimea română unită, în sensul ca ea să facă cauză comună la alegeri cu partida populară.

Acest fruntaș al partidei populare nu s'a sfiit de-a convoca în cercul Megieșului pe preoții uniți în conferență spre a trata cu ei, în vederea unei alianțe electorale. La timpul său noi am admoniat preoțimea română din acel cerc să nu se lase a fi amăgită și să păstreze demnitatea, rămânând credincioasă programului și cauzei noastre naționale.

De pe atunci, se vede, cei din partida populară și-au schimbat tactica, au evitat de-a mai face svon cu întruniri și au lucrat în tăcere și în ascuns pretutideni, pe unde au putut.

Astfel propaganda lor a străbătut și în Bihor, de unde primim acum scirea despre curioasa „pășire“ în spe a unui preot român unit din Berlin „cu programul național, seu din partea partidei populare“.

Au ajuns acolo cei rivnitori de deputație să aibă așa de puțină pricepere și respect de programul nostru național, încât să-l confunde cu cel al partidei populare. Acésta este impresiunea ce și-o face scirea amintită.

Cercetând lucrul însă mai de aproape și având în vedere că preoții bihoreni nu mai sunt așa de naivi, încât să nu pötă face distincțiune între programul nostru și cel al partidei unguresci, trebuie să vedem în acea alternativă o apucătură fină pentru a ademeni poporul român — ceea-ce dă uneltirilor acestora electorale, un caracter mai periculos.

Étă deci cum în Bihor încep a-se desena conturile viitoare „acțiunii politice“, seu „activitatea în pasivitate“, ce va avea „să semnaleze rezistența pasivă a poporului român în dietă“, și despre care ni-a

vorbit în mai mulți articuli „Telegraful Român“.

De-oparte vedem desfășurându-se tot mai mult „acțiunea politică“ a consortiului Goldiș-Mangra-Beleş sub egida tiszaiștilor, de altă parte vedem lucrând pe sub mână — de sigur că nu fără scirea canonicului Laurant — pe cei dela partida populară maghiară, ca să tragă în mrejele lor preoțimea unită din Bihor, căutând ast-fel a submina pe unde se va pute terenul tiszaiștilor „Les extrêmes se touchent“. Despre rest nici că mai voim să vorbim. Ajunge a-se sci, că în Bihor culminează vestita „acțiune politică“, de care visează ađi atăți și atăți, cari diu nenorocire cu toții nu-și sciu da sémă de adevărata situațiune a poporului român.

Comisiunea ungară pentru cvotă a ținut alaltăeri ședință, participând miniștrii Szell și Lukacs. Comisiunea a ales de președinte érășl pe Coloman Tisza și de raportor pe Max Falk. Comisiunea a decis, ca prin mijlocirea ministrului președinte se comunice comisiunei austriace, că e aplicată a primi tratările verbale. Viitorea ședință o va ține la 28 l. o. în Viena.

Sașii din Țera Bârsei și alegorile. „Kreisauerschuss“-ul săsesco din loc a ținut Vineri d. a. o conferință, în care a luat cu unanimitate decisiunea, că în toate cele patru cercuri electorale din comitatul Brașovului, să pună candidați naționali sași la viitorele alegeri dietale.

Nouă lege de pressă în Austria. Din Praga se anunță, că ministru de justiție a trimis o ordonanță procuratorilor de stat cu îndrumarea, ca cu ocaziunea cenzurării și eventual confiscării foilor să respecteze strict legea și să fiă mai puțin riguroși, pentru-ca astfel să se pună odată capăt recriminărilor în parlament. De-odată cu acésta se face cunoscut, că ministru de justiție va înainta încurând parlamentului o nouă lege a pressei.

Din comitatul Bihorului primim următoarea scire caracteristică:

Înainte alegerilor de deputați, cari se vor ține în decursul anului acestuia, vă fac cunoscut următoarele: În cercul Beliiului (comit. Bihor) din partea guvernului va pași d-l avocat Latky, ér cu programul național, seu din partea partidei populare va pași Demetriu Nyistor preot gr. cat. din Beliu.

Efectul mișcării studenților ruși. Din Petersburg se telegrafază, că mișcarea studenților universitari din Rus'a n'a rămas fără efect. Într'un consiliu de miniștri ținut sub presidența Țarului, s'a decis să se desființeze legea după care studenții răsăritori trebuie înrolați în armată și tot-odată să se modifice regulamentele universităților.

O vorbire a împăratului Wilhelm.

Presidiul camerei prusiene s'a dus Vinerea trecută la împăratul Wilhelm, ca să-l felicite, că atentatul din Brema n'a avut urmări mai seriose. În vorbirea sa președintele camerei Köchert a dat expresia regretelor, că împăratul nu se pöte simți sigur între fiil patriei sale; în fine imploră darurile ceresci asupra împăratului, urându-i, ca Dumnezeu să-l scutescă și în viitor.

Împăratul răspunde mulțumind și manifestându-și bucuria, că camera a aflat de lipsă a-și exprima personal sentimentele, și după-ce adause cât de mult îl döre, că a trebuit să ajungă acest atentat, förte agitat făcū amintire de semnele timpului și dise:

„Tinerimea s'a demoralizat și toate clasele societății sunt vinovate în aceea, că s'au desvoltat ast-fel de stări. Măsurile guvernului sunt peste tot luate în aspră critică și dela mörtea lui Wilhelm I autoritatea Coronei a scăđut mult“.

Apoi adause:

„Noi cu toții, fără deosebire de clasă, nu ne putem sustrage complicității, întru cât mijlocele, ce ne stau la îndemână, nu le folosim în-deajuns“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(5)

Reînviat.

Novelă, de W. Urban.

(Urmare.)

Era peste puțință, ca Concetta să nu ardă de curiositate față de străinul öspe. Chiar mama ei îi atrase atențiunea. Donna Lucia îl infățisa ca pe un conte, ori cine scie ce om bogat. Nu numai vinul de Gragnano din séra sosirei lui, ci total ce urmă dădeau doveđi despre acésta. În diminița următoare trebuiau să fiă la dispoziția străinului ouș și unt prospët, lucruri neobișnuite în „Faccia Fresca“, a căreia stăpână era pentru sine și familia sa förte cruțătoare.

— „Nu-i așa, că-i bogat?“ întrebă Concetta pe mama ei.

— „De sine înțeles. El va plăti bine“, răspunse ea în trecăt. „Dér înainte de toate e un om, care-și caută sănătatea. Înțelegi?“ Așa-dér trebuie să i-se dea tot ce e mai

bun. De sigur c'a trecut prin grele suferințe“.

Lucru firesc, că în Concetta se năsou dorința de a vedé pe străin față 'n față. Astfel ea își petrecea timpul liber aproape numai în verandă, sperând, că totuși străinul va trebui să iasă vre-odată din odaiă. Dér acésta speranță nu i-se realiză și atențiunea Concettei pentru străin se abătuse dela el prin un alt eveniment, pentru ea neaseménat de important.

Mama ei plecase la Neapole pentru a pune în ordine afacerile „străinului“ și Assunta era ocupată pe afară, când de odată în veranda dela „Faccia Fresca“ apărū pe neașteptate doctorul Nicola Bombelli. El surprinse așa de mult pe Concetta, care tocmai se urcase pe un scaun ca să lege vița de viie, înoăt ea nu-l observă decât în momentul când el, stând la spatele ei, o prinse după taliă și o luă în brațe.

Ea făcea pe spăriata, căutând a-se elibera din brațele lui; dér deja în momentul acela primi dela tînărul medio o salvă de sărutări furtunöse.

— „N'ai minte, Nicola. Aici în ve-

randa deschisă! Dēcă cine-va ne-o fi observat?“

Ea nu bănuia cât de mult era pândită.

— „Ei, și ce-ar fi, dēcă cine-va ne-ar vedé? Ar vedé doi fericiți, cari de nimic în lume nu se lasă a fi conturbați“, strigă Nicola vesel și răsăfat. „Dér sci pentru ce tocmai astăđi am venit așa de timpuriu la tine?“

— „Ce s'a întâmplat? Ești așa de agitat și răsăfat ca nici-odată!“

— „Am și cauză la așa ceva. Poți să-ți închipuesci. Don Gennaro a dat semne de invoire“.

— „Cum? El se invoesce?“ întrebă ea repede și cu vioiciune.

— „Nu prin cuvinte scurte și clare; tu soi cum face el. Nici când nu-ți spune direct „da“ seu „ba“. Dér el a abđis chiria bêtărănei Cicuzza, care locuesce în etagiul al doilea al casei noastre“.

— „Și asta e tot? Ce are a face acésta cu noi?“

— „Nu observi? Acésta are să fiă locuința noastră, Concetto. El i-a spus Cicuzzei, că dela anul nou are lipsă de lo-

cuință și voesce să o reînöesce. Pentru cine ar voi s'o arangeze, dēcă nu pentru noi?“

— „Trebuia totuși să-l fi întreat mai întâi, apoi să te fi bucurat așa. De alt-fel nu mă prea incred în ceea-ce 'mi spusesi“.

— „Poți să fi förte sigură, Concetto dragă, e tocmai precum îți spun. Eu cunosco dör' pe tatăl meu. El nu spune nimic, dér vede evenimentele apropiându-se și astfel se acomodeză lor, liniștit și practic. Îți dau cuvântul, că la anul nou ne vom căsători. Si acuma fi veselă și bine dispusă. Ț'am adus ceva. Poftim“.

Đicend aceste îi oferī un buchetaș de „nu mă uita“, prospët culesse. Ea luă mi-cile și delicatele floricele în mână, la resfiră cu gingășiă și le sărută. Cu-o emoțiune deosebită îi mulțumi.

— „Sciam, că tocmai aceste floricele sunt, cari îți plac mai mult, de aceea ți-le-am și adus“.

— „Dér sci tu de ce le iubesc?“ întrebă ea c'o privire gingașă, visătoare.

— „Sigur, fiind-că îți plac“, răspunse el.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

„Cartea Plugarilor“ s'eu povestiri economice despre grădinarit, economia câmului, creșterea vitelor etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8° costă 25 cr. + 3 cr. porto).

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Brașov. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de *Romul Simu*. Cu mai multe ilustrații în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francoat 40 cr.

Grădina de egume, de *Ioan I. Negruțiu*, profesor în Blășiș. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic și, pe cât se știe, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasă scriere economică a d-lui *I. St. Furtuna*, edițiunea a treia cu 137 ilustrații și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privește bună gospodăria, începând dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă pui de găină, găsoa, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acestea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoștință de cauză și foarte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Cu 2 cor. (plus 10 bani porto).

Vinuri din pome, de *Gr. Halip*, prof. Este o carte de 96 pagini, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cum este a-se manipula vinul pentru a avea gust bun etc. Prețul 20, (cu posta 23 cr.)

Insoțirile de credit împreună cu însoțiri de consum, de vânzare, de vieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de *F. W. Raiffeinssen*. Edițiunea a V-a. Trad. de *Dr. A. Brode*. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Instrucțiuni populare despre dătorințele și drepturile purtătorului de dare edate de *Wilhelm Niemandz*, an. 1900. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto. Pentru orientare spunem, că această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Cine are cartea, n'are lipsă să alerge la diferite casuri pe la oști și mai câți pentru sfaturi, căci cartea-i povățuiesce mai bine.

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui *Argirobarb*. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui *Stuart*, povestire din viața Românilor bihoreni, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Prețul. 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Povestea despre prințul *Ahmed al Kamel* s'eu *Priveagul îndrăgostit*, tradusă de *Dr. T.* Prețul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Ioaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de *Tit. V. Gheșaj*, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Din „Cura de apă“ ed. IV, apărut de curând, se pot procura exemplare și dela Tip. „A. Mureșianu“ cu 3 cor. plus 20 bani porto. Legată în scortă și cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în totă lumea și scrierile sale cu prețioase povești igienice ar trebui să se aile în totă familia, precum și în bibliotecile populare, căci țeranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag. și are o scală alfabetică a tuturor bôielor și poveștelor de cari se trage în op, în număr cam de 2200.

**Numai pentru 1 franc
se dă 50 franci.**

Pentru explicațiuni ori-ce amator
să se adreseze Casei de comission

Progresul Economic Român

Calea Văcăresci nr. 195,
(România) **București.**

12-25

Sz. 10556—1900.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. jbiro-ág mint tkvi hatóság közhirrő teszi, hogy Moga Spiridon Zevedeu végrehajtatónak Siofletea Zacheiu lui Juon végrehajtatás szenedő elleni 120 kor. — fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén levő Vajda-Teleki-Récsen fekvő a vajda-teleki-récsesi 114 sz. tljkvben A † a.

231, 232	hrs. ingatlanra	302 kor.	3809	hrs. ingatlanra	05 kor.
990	”	23	3908	”	44
1020	”	25	3935	”	17
1773	”	23	4035	”	7
2445/1	”	16	4009	”	4
2675	”	28	4407	”	10
3610, 3611	”	44	4272	”	9
3631	”	52	5143	”	10

A vajda-teleki-récsesi 224 sz. a. tljkvben Siofletea Zacheiu lui Juon, Siofletea Juon lui Juon, Siofletea Anna lui Juon, Siofletea Tika lui Juon és kiskoru Siofletea Teresia nevén alló A † 4342 hrsz. ingatlanra 16 kor.

463, 463/1	hrs. ingatlanra	179 kor.	5105	”	3
442	”	17	5285	”	15
2335	”	7	5316	”	14
2507	”	17	5365	”	11
2517	”	10	5369	”	5
4634	”	8	4521	”	45
4988	”	3	4871/1,	”	15
5021	”	2	4875/1	”	15

koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi május hó 21 napján d. e. 9 órakor Vajda-Teleki-Récsen község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1900 évi Deczember hó 27-én.

A. kir. jbiroság mint tkvi hatóság.

B E D Ő.
kir. albiró.

Ghete și Galoși buni și ieftini

recomandă spre cumpărare cu prețuri foarte moderate
Magazinul de încălțăminte
al măestrului pantofar
FRIDERIC BAHMÜLLER,

Magazinul principal: **Brașov** și Filiala:
Strada Porți nr. 15, Strada Vămii nr. 27.

Fabricate proprii, lucru bun și solid, fașone moderne, tot soiul de ghete de dans, de iarna, etc., din cauza lipsei de loc în magazin, le vând mai ieftin, decât ori care concurență.

Ghete de iarnă bine căptușite de tot soiul pentru domni, dame, și copii solid lucrate, știfele gata s'eu după măsură. — Tot-felul de încălțăminte se pregătesc și cu talpă „Asbest“.

Numai este durere de picioare!

Numai sunt: bătătură, picioare asudate, inșcorțoșare, unflături, degerături, fierbințală la tălpi,

după o scurtă folosire (a ghetelor cu talpa higienică a Drului Högges „Asbest“ ușurează mersul (umbielul). — Prețul unei perechi duble Cor. 2.40 bani, simple Cor. 1.20 b. — Însemnătatea acestor tălpi „Asbest“ apare mai evident din aceea, că armata ces. și reg. și honvețimea reg. ung. a comandat 22.500 perechi, cari deja s'au liferat.

Trimitte contra ramburs, s'eu franco, asemnându-se prețul înainte
Representantul fabricii mărfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,

măestru-pantofar,
Brașov, magazin principal:
Strada Porți nr. 15. Filiala Str. Vămii.

16—30.(1229)

Impletituri

Cumpărați ciorapi numai dela

GEORG FOITH

Magazin de impletituri mecanice, tricotaj și măruțișuri
Brașov, Strada Porți nr. 21,

fiind fabricate proprii de diferite sorturi și din cele mai bune bumbacuri.

Mare asortiment de tot-felul de bumbacuri de impletit,

cu prețurile cele mai ieftine,

de ôre ce este un magazin special pentru aceste articole.

Ciorapi se reperază bine, iute și ieftin.

Impletituri.

7—10,53

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoască a serie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“